

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Félévre — 8 c.
 Helyben készve átvéve:
 Egész évre — 20 kor.
 Félévre — 10 c.
 Vidékre postai szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Félévre — 12 c.

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a kettős és
 kettős utáni napok kivételével.

Bevezető és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

Americanizáció híreinek visszahívása
 vagy megőrzése nem vállalható.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Magyar szavak és szóképek.

Szám és erő.

Ujév napján nemcsak egyenként tekintünk ma bizalommal a jövőbe; reménykedéssel néz előre a magyar nemzet is.

Megszámláljuk, hányan vagyunk. Összehasonlítjuk a tíz év előtti eredménnyel a mostanit s megállapítjuk, hol, mennyit haladtunk és erősödünk. De nem pusztán a multa való kíváncsiságból tesszük ezt; amikor visszatekintünk, a multnak vonásaiból a jövőnek körvonalait is ki akarjuk olvasni s mikor a multban gyarapodásunkat látjuk, ebből azt a reményt kívánjuk kiolvasni, hogy az erőfokozás állandó lesz, hogy ez nemzet még nem jutott az elvéhedi, megrokkant országok sorsára, mert van benne élni hit, remény s erő!

A számbeli eredmények, sajnos, nem lesznek olyanok, mint amiket joggal várhatnánk. A magyar faj egyike a legszaporábbaknak. A müvelt népek közt egy sincs, amely a születési arányszámában bennünket felülmúlna. Áll ez a jelenben is, pedig ma már az egygyermekrendszer kivált a szociális tanítások elterjedésével folytán nálunk is talál követőkre. A multhoz képest a magyar-

ság születési arányszáma alászállott ugyan, de még mindig felülhaladja a nyugati nemzetekét. A halálozási arányszám csökkenésével kapcsolatban azt kellene remélnünk ebből az adatból, hogy a magyarság terfoglalása egyre expanzívabb s kilátásunk lehet esetleg arra is, hogy visszafoglaljuk régi tekintélyes állásunkat Európa Keletén, ahol egykor, Nagy Lajos és Mátyás korában semmi sem történt, amihez mi hozzá nem járultunk.

Sajnos, ezt a reményt a népszámlálás megerősíteni nem fogja. A természetes szaporodással szemben áll nálunk egy természetellenes apadás: a kivándorlás. Amerika gyáraiban, bányáiban száz-ezerszámra, némelyek szerint egy millió fölül vannak véreink, akik reánk nézve örökre elvesztek. Szomorú vigasz az, hogy a kivándorlás aránylag jobban fogyasztja nemzetiségeinket, mint a faj magyarságot. Az a kivándorlotttól talán a következő nemzedékben már a magyarságot erősítette volna, míg így nem csak elvész számunkra, hanem odakinn pánszláv befolyás alá kerülve, lithoni összeköttetéseinél fogva nálunk is terjeszti alattomban a robbantó anyagot. A felvidéki pánszláv irány újraledése és

gazdasági alapon szervezkedése egyenesen összefügg a tótság amerikai kivándorlásának emelkedő arányával. Amerikába szakadt tótjaink tehát ellenségeink lesznek, velük kivándorolt magyarjaink a második nemzedékben félig, a harmadikban tökéletesen elteleltik magyarságukat — ezt a kettős veszteséget sokkal nagyobb nemzet sem tudná elviselni, mint a magyar.

Százezrekkel többen kellene lennünk, mint ahányan vagyunk: Franciaországban úgy szokták mondani, hogy a francia hadsereg háboru nélkül két hadtestet veszített Szedár óta. Onnan a számitás, hogyha a francia nép megtartja eredeti szaporaságát, akkor ma két teljes hadtesttel több volna a katonai állomány. Mi, a vármegyék népe azt mondhatjuk, mikor Amerikára tekintünk, hogy az Egyesült-Államok elhódítottak tőlünk legalább öt vármegyét, a többi Amerika is legalább kettőt, úgy hogy legalább hét nagy magyar vármegye telnek ki abból a magyarságból, amennyit legutóbb, pár évtized alatt elvesztettünk. Ennyi magyarral meg lehetne magyarosítani Erdélyt és a Száván túl is juthatna belőle a magyarságnak előőrse.

Ezt mondják nekünk a számok.

Modern butorok ■ 54 LUKÁCS NÁNDOR-nál ■ Rákóci-ut 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A pályadij.

Irtá: Kines István.

A közigazgatási gyakoronokok vigan voltak. Tóth Lacinak sikerült megpumpolni az édesapját tiz forint erejéig s most majdnem tíz forintoták a törzsasztalt. Megittak már vagy öt liter bort és nyolc szódavizet.

— Gyöngyéletünk van, barátom, minékünk — fordul Laci hármuk közül a legfiatalabbikhoz, Maklár Dezsőhöz, ki csak két hónap óta szolgálja még a tekintetes vármegyét. Okosan tette, hogy közibénk keveredtél. Pár tőbirónak már sárgul a füle . . . aztán mi következünk.

— Szóval vannak kilátásaink — tette hozzá Kempelen Edus, aki melleleg mondván már jegyben járt egy falusi jegyzőharmatszép leányával.

— A jegyzők mind rád szavaznak — üdötte az asztalt Tóth Laci. Nagy huncut vagy, Edu, te érted legjobban a csiziót. Maklár barátunk is okosan tenné, ha valami asszonyi összeköttetés után nézne.

— Látam egy szép leányt — jegyezte meg Maklár kissé félénken.

— Hol? Ki? — villanyozódott föl Tóth Laci.

— Hogy kicsoda, azt nem tudom, mert az utcán láttam csak. S ahogy utána vettem magamat, egyszer csak kőd előtem, kőd utánam: eltűnt.

— Melyik házba ment?

— Azt sem tudom. Ugy rémlik, fiakkerba ült.

— Fiakkerba? Tyűh! a tránya terringettét — lármázott Tóth Laci — akkor ezüstpánttal lehet vasalva a tulipános ladája. Azt meg kell keresnünk, elő kell teremtenünk, ha mindjárt a barátok kriptájából huzzuk is elő.

— És igazán szép volt? — tudakolta Kempelen Edus kíváncsian.

— Nem láttam még szelbet. Az arca olyan volt, mint a nyiló rózsza.

— Bimbózófélbea mé? — kérdezte Tóth Laci — mert tudod, barátom, az ilyen mellékes körülmények asszonyoknál igen fontosak.

— Nem lehetett még több tizenhét esztendősnél.

— No azért mondom. Mert két esztendőig gyakoronok, tiz esztendőig másodosztályú szolgabíró — ha a csökönyös öregek erősebben tartják magukat — ezután a jegyváltás, házasság . . . abba hamar belejövök egyik másik nyillott szépség s cseileg akkor kezdi meg az anyai hivatását, mikor a kalendárium szerint már a nagymamaságnak kellene következnie. No de hát fiatal volt még. Barna a haja?

— Barna.

— Akkor nem lehetett Bódy Liszka. Annak a haja egy év óta egészen neki szőkült. Ugy látszik, pipitérral mossa. A ruhája?

— Azt nem láttam.

— Ostobaság! Hogy lehet egy nő ruhá-

Nagyvárad Messenger Boy 693.

Gyorsküldőnc vállalat.

(Sas-palota, Zöld passage.)

TELEFON

693.

Hát még amiről a számok nem beszélnek, a belső gyöngülés, az erkölcsi rugók meglazulása! Tíz év alatt minden kivándorlás ellenére is számbelileg föltétlenül gyarapodtunk. De amennyit erősödött a magyar hadsereg számban, annyit gyöngült belsőleg. Hol van az a lobogó nemzeti erő, mely a múlt század elején egyszerre tudott nemzeti irodalmat, művészetet, társadalmat teremteni — a semmiből? A mely az akkor még jelentékeny kisebbségben lévő magyarságot egyszerre hódító erejűvé tudta tenni a Dráván túl is? Amely a világtörténelemnek olyan ragyogó bizonyosságot nyújtott a magyarság nagyraihivatottsága felől, mint a szabadságharc? Hol vannak az önzetlen, igaz hazafiak fönn és lenn, palotában és kunyhóban? Hol vannak ma Széchenyi Istvánok és diákból egyszerre névtelen hőssé váló fiatalok?

Csüggedés minden téren, az ideálok pusztulása minden területen. Az ifjuság Galilei-körök fojtó levegőjében hazugságokat szív magába ópium gyanánt s nekikábulva támoiyog bele az életbe, vezéreszmék, nemes ideálok nélkül. Férfiaink lelkét eltompítja a mindennapi kenyérért folytatott és egyre súlyosabb, egyre emberpusztítóbb, idegölőbb küzdelem. Egykor magyar nőnek születni nagy és szép gondolat volt. Ma — legfeljebb a bábkiállítás gondolata támadhat fel az emberben, ha végig megy a Kossuth Lajos-utcán Budapesten. Ez az a nemzedék, mellyel az új évtizedet megkezdjük? Ez az, melyre építeni akarjuk az új népszámlálásból kiolvasható reményeinket?

Ez. Igen, ez. Mert bármennyire dekadens irányba tévedt is ez a nemzedék,

megmaradt magyarnak. Az a nemzetköziséget hirdető, magát minden magyarságból kivétkőzöttnek feltüntető lap is, mely mindennap telve van a magyarság gyalázásával, a hazafiasság kigunyolásával, szavát magyarul hallatja s önkéntelenül is a magyar nyelvel terjeszti. Akik a vallást, az erkölcsöt támadják, megtanoríthatnak ugyan egyeseket, sokakat is, de annál több férfias lelket ösztönöznek az igazságnak még hathatósbab megvédésére s e bátor küzdők példája mások lelkében is fölgyulasztja a szunnyadó nemes érzések lángját. Az akció megszülte a maga reakcióját, s amennyire erősödtek ellenfeleink, talán még jobban megerősödünk mi magunk.

Van tehát erő, melyre támaszkodva, bátran és bizalommal nézhetünk szemébe a jövőnek. Megszámáljuk csatasorainkat, s azt látjuk, kevesebben vagyunk, mint reméltük s több a lelki rokkant, az áruló, mint a mennyeivel játszva megbirkózhathatnánk. De ezzel szemben van egy erkölcsileg, hazafiasságában rendületlen gárda, mely erősebb az előbbi nemzedéknél, harcra később, győzelemre méltóbb. Ennek emelkedett, tiszta homlokára tüzze rá a diadal koronáját az újév anyyala, s adjon végre ennek a sokat küzdött nemzetnek igazi boldog új esztendőt!

*

A közös költségek megállapítása

A hivatalos lap mai száma közli a királynak a jóváhagyó intézkedését a közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottságnak az 1911. év három első hónapjában felmerülő közös költségek megállapítása tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.

Kik intézik a város ügyeit 1911. évben.

A törvényhatóság tagjai.

Az évtordulóval némileg megváltozik Nagyváradi város törvényhatósági bizottságának a képe is. A decemberi városatya választás eredményeként, valamint a legtöbb adót fizetők között történt változások és a négy halálzás folytán összesen 23 új bizottsági tag lesz a törvényhatóságban.

A város igazoló választmánya tegnap tartott ülésén végleg megállapította és lezárta úgy a választott bizottsági tagoknak, mint a viriliseknek a névsorát.

E szerint 1911. évben a következők intézik a város ügyeit, mint a törvényhatósági bizottságnak tagjai:

Választottak:

Olaszi: Dr. Baróthi Pál (uj), Butyka Lajos (uj), Frankó Endre, Hann Lajos, dr. Hoványi Géza, dr. Hoványi Gyula, dr. Károly Irén, Kiss Dávid, Kriszta Sándor, Lukács Géza (uj), dr. Medvigy Gábor (uj), dr. Molnár Imre, Niedermann Antal, Papp Miklós, dr. Pacz Sándor, S s Ede, S ket Traján (uj), Stark Gyula, dr. Stokker József, Székely Sándor (u), Sziládky Ernő, Szokolay Tamás, Sztarill Ferenc (uj), Tabari Armin (uj), Tanay Zsigmond.

Ujváros: Dr. Adorján Emil, dr. Altman Jakab, Balogh Döme, Beczkay Lajos, dr. Berkovics Ferenc, B r tsey György, Czeplédy Jere niás, Cser János, Fényes Manó, dr. Grósz Menyhért, dr. Halász Lajos, dr. Kecskeméty Lipót, Kelen Béia (uj), Köblös Ferenc, Pásztor Ede (uj), dr. Rozvány Jenő (uj), Sulyok István, Stettner István, Schütz Albert, Schwartz Izidor, Tátray Sándor, dr. Vucskics Gyula, Weisz Lajos.

Váralja: Dr. Ágoston Péter, Fuchs Mór, Fried Ferenc, Gábel Jakab, Hankovics Ferenc, Halász Gyula (uj), Lövenstein Zsigmond, Reismann Mór, Szalay József, Schwartz Antal, dr. Tóth Ferenc, Uilman Sándor, dr. Várady Zsigmond, dr. Weisz Márton.

ját nem látni! A ruha a nőnél, ami a szarvasnál az agancs, abból állapítja meg a vadász az értékét. No, de hagyján, megtaláljuk. Biztos lehetsz benne barátom, hogy ezer közül kivadásszuk Most már eleget tudunk. Mikor is találkoztál vele?

— Vasárnap délben, a Templom-utca sarkán.

— Bravó! lelkesedett a szószaporító Laci — mi lesz a jutalom!

— Hogyan érted?

— Pályadíjat kell a fejére kitűznöd. Maklárty kicsit furcsán nézett.

— Nem kell arany, ne félj. A magunk fajta emberek között a kuba-szivar is megjárja. Megreszkizott három kuba szivart.

— Tízet is — felelt megkönyebbülten Maklárty Dezső.

— Tartsd meg magadnak, nekünk három is elegendő, csak azt fizess meg. Adsz a pénzt, Kempelennél jó helyen lesz, én elkölteném. Edus megveszi a három szivart s es-

tére az szíjja el, aki a leányt megtalálta. Üss föl, pajtás!

Az alkut megkötötték, fizettek s egy híján a szélrózsa minden irányában megindultak.

Este pontosan nyolc órakor találkoztak. Kempelen volt az első. A nyugodt modorával letelepedett s egy fröccsöt szopogattott előljáróban.

Tóth Laci elég nessel fordult be az ajtón. Beleütközött a pincérbe s annak a fejét mosta. Mikor a pajtását megpillantotta abbahagyta a veszekedést és edus felé fordult.

— No, megvan?

— Meg — volt a higgadt válasz.

— Meg-e? — rázta a fejét hitetlenül Laci.

— Itt van ni! — Kempelen három szivart tett az asztalra.

Tóth Laci fölkapagott. A könnyei is kicsordultak, mire végezetül szóhoz tudott jutni.

— Nem a kuba szivarról van szó, te bolond.

— Hát?

— A lányról arról az izéről — magyarázta tíz ágaskodó ujjal a dolgot Laci.

— Ja vagy úgy? Azt én nem kerestem — mondta bor után nyulva Kempelen.

— Szerencséd. Mondhatom, hogy szerencséd.

— Miért?

— Mert úgy sem találtad volna.

— Biztosan tudod?

— Megeszem a fejemet. A hány fiakker a városban van, valamennyit végigfirtattam az után a fehér személy után, kit vasárnap délben a Templom-utca sarkáról elszállítottak, de szálíg akár megesküdtek volna, hogy aznap aszszonyszemélyt csak láttak is. Azon kezdem, hogy lóvá tett minket a zöldfülű.

— Szerencsés jó estél! — szólalt meg mellettük Maklárty Dezső.

— Szegfű a gomblyukában, határozottság a föllépésében.

Csak még karácsonyig!

Rendkívül leszállított árak: Üzlet áthelyezés miatt (Szalárdi-utca 9 re) a még raktáron levő mellifűzők és fűzővédők beszerzési áron alól lesznek kiárusítva.

Próba küldemények bárhova!

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Rosenzweig Rózánál RÁKÓCZI-UT 3. szám.

II. Legtöbb adót fizetők.

Dr. Adorján Ármán, Autricht Mór, dr. Bárdos Imre, Bognár Sándor, Breider Ármán, Brüder Jenő, dr. Demetrovics Elek, Deutsch K. I., Diósi Lajos, Farkas Izidor, Fábry József, Fleischacker Gyula, dr. Friedländer Samuel, Grósz Sándor, id. Guttmann József, Harmathy Károly, Hlatky Endre (mint virilis új), Huzella Gyula, Incze Lajos, Incze Lipót, Kepes Ignác, dr. Kertész Ferenc (új), dr. Kurländer Ede, Leitner Márton, L. Witter Miksa, dr. Lövi Mór (új), dr. Löblé László, id. Medvigy Mihály (új), dr. Mihályi Lajos Miskolczy B., Molnár H. Moskovits Adolf, dr. Moskovits József, Moskovits Farkas, dr. Moskovits Miklós, Moskovits Miksa mérnök, Moskovits Miksa vez. ig., id. Moskovits Mór, ifj. Moskovits Mór, dr. Munk Béla, dr. Nyiri Béla, dr. Olasz Béla, O'áh Ferenc, Oláry Gyula, dr. Popper Akos, Rádl Ödön, Rendes Vilmos, Rimanóczy Kálmán, Rimanóczy Béla (új), Róthbárt Bernát, Schwartz Hermann (új), dr. Szentkereszt Zsigmond (új), Ternyei Antal (új), Teszler Simon (új), ifj. Ullmann Izidor, dr. Várnai Ferenc, dr. Váradi Ödön, Wallerstein Ferenc (új), dr. Weimann Jenő, Weinberger Lajos, Weiszlovits Emil (új), Weiszlovits Gyula (új).

Szavazati joggal bíró tisztviselők.

Rimler Károly polgármester, Bordé Ferenc főjegyző, Juricskay Barnabás I. aljegyző tb. tanácsnok, dr. Cseresnyés Béla II. aljegyző tb. tanácsnok, Pásztor Bertran III. aljegyző, Gerő Armin r. főkapitány, Komlóssy József tanácsnok tb. főjegyző, Darvassy Lajos tanácsnok tb. főjegyző, Lukács Ödön tanácsnok tb. főjegyző, dr. Thury László r. főügyész, dr. Döri István alügyész, dr. Istvánffy István ársz. elnök, Sztarill János ársz. elnök, dr. Mayer László r. főorvos, Kőszeghy József főmérnök, Szűcs Géza főszámvevő, Jelinek Géza alszámvevő, főszámvevő, Markovits Sámuel alszámvevő, főszámvevő, Papolczy Ferenc főpénztárnok, Jablonszky Emil adópénztárnok, Lakos Lajos levéltárnok.

A fentebbi névsorban megjelölt új bizottsági tagok helyett kimaradtak a következők, akik 1910-ben tagjai voltak a közgyűlésnek:

Bozóky Béla, dr. Döri Ferenc, Fröhlich János, Hlatky Endre (virilis lett), dr. Konrád

Márk, Czeglédy Sándor, Déry János, Weisz Károly, Kálmán (Weisz) Ernő, ifj. Berger Sámuel, Farkas József, Kepes L. Miklós, Kiss Károly, Klein Sámuel, Löwinger József, Papp György, Rothbart Ignác, Salamon Benedek, dr. Schweiger Ede.

Az 1910. évben négy halottja volt a törvényhatóságnak: Mezey Mihály, Ováry Lajos, Kugler Albert és Wegner Ödön.

Dávidházi
Medvigy Mihály ünneplése.

Ünnep volt tegnap a nagyvárad kir. ítélőtáblán. Az egyik bírónak, Medvigy Mihálynak a nyugalonba kerülése hozta össze a kartársakat és a helybeli jogásztársadalmat, hogy utójára, szülői jövő, meleg tucot mundjanak a távozó, kiváló munkásságu bírónak. Medvigy Mihály legutóbb mint táblai tanácselnök működött és mindenkor Justica hivatásos, isten-áldott papjának bizonyult. Puritan jellege, nagy szorgalma és tudása a magyar bírói kar díszévé tették őt. Az egész társadalom tudja ezt és ezért igazi érdemet jutalmazott a király, amikor Medvigy Mihálynak és törvényes utódainak a magyar nemességet adományozta.

Az ünnepség lefolyásáról a következő részletes tudósításunk szól.

Délelőtt 11 órára volt kitűzve a teljes tanácsülés, az ugynevezett *plenum*, melynek egyetlen tárgya volt Medvigy Mihály bucsuja a kartársaktól.

A kir. tábla nagyterme egészen megtelt előkező közönséggel, bírakkal, ügyvédekkel és a helybeli társadalom számos illesztis tagjával.

Jelen voltak: Hlatky Endre, dr. Miskolczy Ferenc, Sztaniszlavszky Adolf, Bary József, dr. Berkovits Ferenc, Rimler Károly, dr. Márkus László, dr. Orley György, dr. Ertsey Péter, dr. Wallner Ödön, dr. Fássy Lajos, Baróthy Pál, dr. Csulyok Béla, Korn Alajos, Velyáczky Gyula, dr. Kiss Döme, dr. Thury László, dr. Várnai Ferenc,

Frankó Endre, dr. Gyémánt Jenő, Rádl Ödön, Lázár Márton, dr. Szegedy Lajos, Kurovsky Ferenc, dr. Adler Samu, dr. Medvigy Gábor, Kállay Sándor, Biszterezky Elemér, Sztachó Károly, Herman Aladár, Rottár Sándor, Ember Géza, dr. Bazala Béla, Máthé György, dr. Fráter Pál, dr. Bozóky Alajos, Fráter Barnabás, Nizsalovszky Endre, Vattay József, dr. Szolnok Jenő stb.

Pontban 11 órakor nyitotta meg az ülést báró Szentkereszt Zsigmond táblai elnök. Bejelentvén az ülés tárgyát, felkért egy bizottságot, hogy az ünnepelést hívják meg. A bizottság tagjai voltak: Sztaniszlavszky Adolf kir. főügyész, Urbán Adolf táblai tanácselnök, Bary József törvényszéki elnök, dr. Berkovits Ferenc ügyvédi kamarai elnök és Szegedy Lajos táblabíró.

Pár perc múlva a közönség lelkes éljenzése között megérkezett az ünnepelt bíró, Medvigy Mihály.

Először báró Szentkereszt Zsigmond kir. táblai elnök üdvözlötte. A szép beszédből kiemeljük a következőket:

— Mikor erre a pályára léptél, — mondta az elnök, — két csillag vezérelt téged: a felelőség és a pályád iránti rajongás. És Isten kegyelméből el is érted kitűzött céodat. Alkotál egy szép családot és munkálkodál, telve idealizmussal a magyar igazságszolgáltatás díszére. Most pedig visszaadunk téged a szerető nőnek. Két talizmánt viszel magaddal: a kartársak tiszteletét és ötélsége magas elismerését.

Ezután Sztaniszlavszky Adolf a főügyesség részéről, dr. Berkovits Ferenc pedig az ügyvédi kamara részéről üdvözölte az ünnepeltet.

Ezután következett Medvigy Mihály beszéde. Könnyekig megragadva válaszolt az üdvözölő beszédre. A közszolgálatról — ugyanond — nehezen válok meg. Két okom van erre: egyrészt rajongok a bírói pályáért; másrészt kedves kartársaktól kell így megválni. De betegkedéseim kényszerítettek erre a lépésre. És ekkor ötélsége egy soha nem várt kitűzöttséggel lep meg. En megvizsgáltam az életemet és úgy találtam, hogy mindig híven teljesítettem a kötelességemet. De ez még nem érdem? De hát úgy látszik, mar a kötelességteljesítést is érdemnek veszik s így bele kell ebbe nyugodnom. Köszönettel tartozom

— Gyere csak gyere! — biztatta Tóth Laci, megragadva a galléjával fogva. — Te... te lóvá tettél bennünket déiben azzal az izével.

— Sohse vesdöjdetek vele — mosolygott bazarózsza képpel a gyakornok ur, miközben kis bajuszát nyomorgatni próbálta. — Megvan. — Az eszed cücsa?

— Nem, hanem az a hölgy. Istenemre megvan!

— És te találtad volna meg? — riadt Maklár Dezsőre bosszusan Tóth Laci.

— Amint vesszük. En is, meg más is. Tudjátok, malac futott az uton.

— Süsd meg a malacodat! — idegeskedett Tóth Laci.

Kempelen Edust azonban érdekelni kezdte a dolog már a szép bevezetése kedvéért is. Ugy biztatta Dezsőt, hogy csak rajta, rajta! Tovább!

— Tehát malac futott az uton...

— Igens — folytatta Maklár lelkesedéssel — futott éppensággal több is, mert a kondás éppen akkor hajította haza.

— Arra is kíváncsi vagyok, mi sül ki majd ebből? — vetette magát székébe hátra Tóth Laci. Meglátszott az egész formáján, hogy haragszik.

— Tehát malac futott az uton.

— Harmadszor hallom már — dörmögte föl bosszuságában a borral teli poharat Tóth Laci.

— A malac be akar futni egy kapun. De a kapu nincs nyitva. Turni kezdi az oldalát és bánatos rivást cselekszik meg, hogy ereszkék be.

— Es nem eresztették — idegeskedett

Tóth Laci.

— De beeresztették — vetette hátra büszkén a fejét Maklár Dezső, — mert megsajráltam szegény álla ot, tudjátok, jó szívem van: nem tudtam nézni a boldogtalan teremtes kínos vergődését; megnyitottam neki a kaput, punktum.

— Nem felsz, hogy halálot után kitömnék? — dühösködött — Tóth Laci. Kizökkenve egészen a barázdából — azt hiszed a vármegye azért tett meg közigazgatási gyakornoknak, hogy a városban minden futó gebének kaput nyitogass? Hallatlan!

— Hát a mi ezután következik! Hallgasd csak meg.

— No?

— Amint a kaput megnyitottam, éppen egy fényesen öltözött uri dáma botlik belém. Kikart lépni a kapun ebben a pillanatban.

— Abban már semmi különös sincs.

— Csak várd be a végét. Mondom tehát, ő ki akar lépni, én félrehuzom magamat. Ő persze rám néz s ebben a pillanatban összecsapja két kezét.

— Dezső? te vagy? No végre valahára! Már azt hittem, meg sem akarsz látogatni!

Biztosítottam, hogy arról szó sincs. Régtől tervezem már...

— Csak nem jössz hozzá. A fiatal emberek mindig megtelekednek az öregekről — szidott öngyásága egész szemtelenül.

— De kicsoda volt tulajdonképpen? — kíváncsiskodott Kempelen Edus.

— Ered, kérdezd meg tőle, — válaszolt Maklár Dezső — én sem tudója, sem látója nem voltam annak az öregasszonynak életemben. Azt sem tudtam, hogy az Uristen megte-

remtette. Hanem ő ismert. Valami szegény-ről nénémnek kellett lennie, különben bizonyosan nem nevezett volna öcscsének. Azután karomba lüzte a magát és vezetett be a házba, föl az első emeletre. Szentül meg volt róla győződve, hogy őt akartam megtisztelni.

Mikor beléptünk — a fogadósobájába uri módról beszélt, — elkiáltotta magát:

— Erzsike! Erzsike! Gyere csak. Itt hokok egy rossz fiut.

Erzsike bedugta fejét a szomszéd szobából s én azt hittem a guta megütött nyomban. Ő volt az én szép ismeretlenem.

— Fogjatok meg! — kiáltott fel Tóth Laci bosszusan — mert engem is kerülget már a guta... Ennek az embernek valóságos disznószerencséje van. Te... te még zsebedbe rakod az egész vármegyét: őt esztendő múlva vicispán lész.

Maklár Dezső nevetve mondta rá:

— Meglehet — és kéjjel kezdte szagolgatni a virágot, melyik gomblyukában ágaszkodott.

Tóth Lacit most már minden bántotta.

— Ne rontsd vele az orrod! — riadt ok nélkül Maklár — azt hiszed, mi olyan afrikai kőbarmok vagyunk, hogy nem tudjuk, kitől kaptad? ... azaz, hogy mi közünk hozzá? — csillapodott le hirtelen a vérmes fiu, — megverted a pályadíjat: te, Edus, halod? erre hordjon az eszd talyigájál — add neki a három guba szivart. Szép, szines szappan buborék.

ezért előszörban az elnök ur **Önéletességének**, aki az én érdememet az illetékes tényezőknek tudomására juttatta. Megemlítette **Önéletességét** is, hogy köszönet illeti ezen eredménydus munkámban felelősségemet is. Hát igen, áldom Istenemet, hogy nekem ilyen okos és jóindulatú asszonyt adott élettársul. Köszönöm ezt az igazán imponáló ünnepeltetést.

Zugó taps követte a beszédet.

Ezután az elnök bezárta az ülést.

Az ünnepeltetést tegnap a lakásán is sokan felkeresték, hogy tolmácsolják üdvözlőket.

A trónörökös Budapesten. A *Neues Wiener Tagblatt* közli, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös a delegációk lése alatt a királyiakkal együtt Budapestre jön és megtekinti a város nevezetességeit. A trónörökös ezúttal hosszabb időt szándékozik tölteni Magyarországon.

Levél a patronage-ról.

Kedves Mariskám!

Karácsonyi örömeim között első helyen áll az a híradásod, hogy felköltöztök állandó tartózkodásra Budapestre és előre bejelentetted, hogy az én körömhöz kívánsz csatlakozni.

Amilyen túlaradó örömmel üdvözöllek társaságunkban, olyan becsületes őszintén tárom fel ennek a társaságnak minden előnyét és hibáját, kötelességeit és jogait, az általa elérhető társadalmi eredményeket és az esetleg érte járó pénzbeli áldozatot.

Mert az én köröm Budapesten, — eltekintve a minnyájunkat körülvevő rokonai és ifjúkori kotelékektől — *Katholikus Növédő Egyesület* tagjaiból — a *patronesse*-ekből áll.

Ne ijedjen meg a Te mimosa-lelked e szótól »Egyesület! Ne vonuljon fel képzeletében a »jótékony dáma«, aki lőt-fut, jegyeket árusít, koncertet vagy bált rendez, kiad ötszáz koronákat kellő reprezentálásra, heteken át elhanyagolja családját és végre boldogan hajtja le a jét az jól megérdemelt pihenésre, hiszen sikerült egyet a érdekében egy-kétszáz koronát tiszta hasznót összeharcolnia.

Aztán ne jusson eszedbe a harcias suffragette sem, aki minden áron politikai jogokat akar nemének megszerezni és e küzdelemben legegységesebb kötelességeit veszté szeme elől. Hogy mit hoz a jövő, hogyan alakul ki a mai forrongó társadalom, azt nem tudhatjuk, — egyelőre vegyük ki részünket azon a téren, mely megnyitott előttünk és dolgozzunk rajta, úgy, ahogy a modern kor szociális szelleme megköveteli.

En a modern nőt nem divatos ruhában, serpenyő kalapban; henyé naplopásban, cukrázda és páholy mélyében képzelem el. Ez nem modern typos. Volt ilyen mindig a görög hetérától a Napkirály udvarhölgyein és a *directoire comtisane*-jain végig a mai flirt királynőig szakadatlan láncolatban. Sőt, ők a konzervatívok, a maradiak, akik a nőt asszonyi állattá degradálják, mely nem állhat meg egymagában, nem számít a férfi nélkül; aki csak tartozék, henyé disz a férfi világában; aki csak muló virág, mint a pompás kamélia, hiszen nincs illata, nincsen lelke.

En a modern nőben először is öntudatos gondolkodást sürgetek; jöjjön tisztába helyzetével, ismerje álete célját és ha megadta családjának, ami a családé, adja meg Istennek is, ami Istené. *Legyen vallásos hite és szociális lelkiismerete.*

Lásd Mariskám, a Kath. Növédő Egyesületek patronesseit tartom és jelenben itt Magyarországon az igazi modern nők tipusának. Köztük már megvalósult az egyenlőség; kápolnájukban egymás mellett ülnek grófnő és tanítónő, hercegnő és szegény özvegy, milliomosasszony és kopogtatóleány. És igen sokszor több szava van a tanítónőnek, mint a grófnőnek, — mert többet dolgozik.

Ebben a körben megvalósult a testvériség is; itt nem jut eszünkbe kérdezni ki mitéle, milyen születésű, milyen vagyonu, itt csak az imponál, ki milyen tiszta lelkű, milyen öntelődöz, milyen eredményeket ér el?

Es mikor havi gyűlésünkön megtartjuk beszámolóinkat, nem sárgunk az irigységtől, de ragyogunk az örömtől, mentől több sikeréről hallunk, ha azokat más sarlózta is le és nem mi.

Hogy hol és miben dolgozunk?

Ami munkánk a *lélekmentés* jegyében folyik. Összegyűjtjük minden vasárnap délután 3—7 óráig kerületünk cselédleányait, munkásnőit és gyári leányait egy egy iskola tornatermében. Ott a legbuzgóbb, legjobban ráérő tagjaink közül kiválasztott előljárónő vezetése alatt 8—10—15 patronesse fogadja őket jó szóval, szíves mosollyal. A leányok kézimunkát, foltozni valót hoznak magukkal, letelepednek a hosszú asztal körül, fölgyújtják kicsiny oltár-asztaluk Szűz Mária szobra előtt a két gyertyát és Szűz Anyánk oltalma alatt folyik a vidám tereferé, az analfabéták nehéz betűvetése ozsonnái.

Közbe ahány sarka és buvóhelye annak a nagy teremnek, annyi félrehuzódó párt figyel meg gondos szeme az előljárónőnek. E suttagó párok rendszeren egy keservesen panaszkodó, könyező leányarc és egy szeretettel, résztvevő szívvvel fölé hajló urhölgy körvonalát tüntetik fel.

Ezek a négy szemközti beszélgetések a patronesse-délutánok legbecsesebb eredményei. Ilyenkor öntik ki a lányok szívüket, vallják be elkövetett hibáikat és visznek magukkal a következő hétre megkönnyebbülést, jó tanácsot és erőt az önfegyelem nehéz feladatához.

Ozsonnára egy egy zsemlyét és almát, narancsot vagy lekváros kenyert kapnak lányaink, de sok patronesse, melynek semmi pénze sincs, egészen kiküszöbölte az evést és nem maradt el ezért egy tagja sem. Öt óra felé jön a tisztelendő ur és tart nekik rövid szent beszédet.

Utána valamelyik patronesse vagy egy-egy tanár tart népszerű előadást, vagy szavalnak, énekelnek harmonium kíséretében, aztán társasjáték, farsangban tánc verki mellett, némelykor torna tölti ki fél 7-ig az időt. Utolsónak az előljárónő beszél, aki kezét mindig szeretett patronesse a ütőerén tartja és tudja, mi foglal-

koztatja, mi izgatja, mi aggasztja leginkább leányai kedélyét, — beszél nekik aktuális dolgokról és figyelmezteti, inti, kéri és sürgeti őket erra vagy amarra.

Végül könyvkiosztás és közös ima fejezi be a vasárnap délutánt, mely után mennyei derűvel szívében tér urná és cselédleány vissza hétköznapi munkájához.

Tudod-e Mariskám, hogy ennek a mi kis világunknak saját külön levegője, külön emberfaja, külön értékei, sőt külön bankja is van.

E világnak levegője a lelki béke, a megnyugvás, — nem, a boldogság, hiszen Istennek dolgozunk, Istennek tetsző munkát végezünk. E világnak emberfaja nem a darwini létért való küzdelemben tapossa egymást, de testvéreként öleli és karolja föl az erősebb a gyöngét; mert a fölfelé vezető uton nincs tülkedés, csak az anyagiak földi sarában turja egymást a sok konkra éhes.

E világban a bank ércalapja az izzó szeretet; ezt adjuk és vesszük és soha ki nem fogunk belőle. Itt az értékek neve nem záloglevél, takarékkönyv, ékszer vagy földbirtok, de mély vallásosság, tiszta élet, önfeláldozó buzgalom és lelki vidámság.

Mert ne hidd, hogy a patronessek savanykodó, az élettől elforduló, szemforgatásban elaszott, gyászos ima nézők. Dehogy azok! Sehol nincs elfogulatlanabb vidámság, csengőbb kacaj, mint köztük; hiszen örökké derűs egén barátságunknak nem ereszkedik le az irigység sárga köde, nem tornyosulnak a pletyka csut felhői és nem üt bele a rágalom menyköve sem.

Végére hagytam e kör becsületes, őszintén feltárandó árnyoldalait! Tehát kedvesem, általa érhető társadalmi »hangos« eredmények egyáltalán nincsenek. Nem rendezünk se bált, sem koncertet, nem gyűjtünk sippal, dobbal, trombitával, nem járunk gyűlésezni grófi patotákba, nem szavazunk hirlapilag köszönetet egymásnak, hiszen csak a legbeavatottabak tudnak működésünkről és sejtjenek titokban. Második és még súlyosabb beszámítás alá eső hibája ennek az egyesületnek az, hogy úgy lelkünkbe markol, úgy belénk fészkel magát, hogy elszakadunk eddigi konvencionális körünktől, nem érünk rá többé zsurba járni, kevesebb az időnk kirakatokat nézegetni és a divat változásait lelkiismeretes figyelemmel követni.

Csak természetes folyamánya a két, becsületes őszintén felsorolt hibának a harmadik. Ha nincs társadalmi szereplés, nincs idő komoly divat-tanulmányokra, nem adódik alkalom pénzbeli áldozatok csillogtatására sem. Jöjjön közénk a legszegényebb is, csak hozzon magával krisztusi életre vágyó gazdag lelket. Ölelő karokkal vár

szerető barátódd:

Ozv. **Háthory Nándorné**
szül. **Szándor Ida.**

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba-
josoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomort
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagy város és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Előfizetési felhívás.

Tizenhetedik évfolyamát kezdi meg a **»Tiszántul«**.

Tizenhat évvel mögöttünk, a múltból merített erővel, a jövőbe vetett reményvel folytatjuk az eddig nem sikertelenül vívott harcot.

Tizenhat év előtt meglehősen különböző keresztény közönség előtt bontottunk zászlót. Abban az időben a liberalizmus jelszava tartotta lenyűgözve a keresztény közvéleményt s bizony majd nem a pusztába kiáltott az, aki a keresztény Magyarország megmentésére akarta sorakoztatni a közönséget.

Ma már látjuk a veszélyt; nem a szomszéd ég már, hanem a magunk házában szaladnak végig a lángnyelvek. Látja a közönség a tűzveszélyt — de csak egy kis része siet oltani.

A veszéllyel szemben egy segítség van: a keresztény összetartás. S ennek az össz tartásnak nincs hathatósabb eszköze a katolikus sajtónál.

Tizenhetedik évünkbe lépve, megelégedéssel konstatalhatjuk, hogy az alvók felserkentésében, a különböző lelkek fölrázásában nekünk is meg volt a magunk része. Most a közönségen a sor, hogy az ellenséggel szemben sorakozzék.

A keresztény Magyarország érdekében bontottuk ki zászlónkat, ennek érdekében lérijük olvasóinkat, témo assanak bennünket tovább is küzdelmünkben és szerezzenek minél több hivatást, melynek nincs más ideálja, mint a keresztény magyarság.

Valaha azt mondták: imádkozatok és dolgozzatok! *Kaas* Ivor utolsó vezércikkében ezt kiáltotta Magyarország keresztény közönségének: imádkozatok, dolgozzatok és sorakozzatok!

A **»Tiszántul«** előfizetési ára a következő:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre **16** kor
Negyedévre **4** >>

Helyben házhoz hordva:

Egész évre **20** kor.
Negyedévre **5** >>

Vidékre postán szállítva:

Egész évre **24** kor.
Negyed évre **6** >>

A **»TISZÁNTUL«**
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

1911.

A idő végemérhetetlen óráján egy homok szem ismét lepergett. Arasznyi létünkben azonban ez mérítődött jelen, amelylyel az emberek egy része a boldogsághoz, más része a boldogtalansághoz, együttvéve közösen a sirhoz vannak közelebb. A sirhoz, amely a költő szerint »sok mindent elfed — but, örömet, fényt, szerelmet« . . .

Boldog, ki örömmel tekinthet vissza az elmúlt esztendőkre. Kinek nem kell szánni, bánni elveszteit idejét. Ki nem pazarolta el a megbecsülhetetlen órákat és napokat s ki ma, az újév reggelén nyugodt lelkiismerettel tekinthet vissza a lefolyt ó esztendőre. Ki az elmúlt esztendőben is töltötte magát s közelebb jutott a Teremtő megismeréséhez.

Azt mondják a geológusok, hogy az ember sok-sok ezer évvel ezelőtt jelent meg a föld színén, tehát ekkor lett volna a teremtés *hatodik* napja, mikor Isten az emberrel a teremtésre ráterítte a koronát. Ekkor beoltotta Isten az ember szívébe és lelkébe a hitet, reményt, a szeretetet, mint az élet nehéz utain világító szövétnékeket. A teremtés óta szünetlenül hangzik lelkünkben az égi szó, amelyet azonban nagyon, nagyon sokszor elnémit az emberi szenvedély, a húság, eibizakodottság, az ési szava. Ez égi szó — a lelkiismeret. Megcsendül ez azonnal, amikor Istennek nem tetsző dolgot cselekszünk s ilyenek elkövetése után azért nincs lelki nyugodtságunk, mert ez folyton fülünkbe zug. De halgatnunk kellene rá a tett elkövetése előtt. A »orsán kétségbeesett Adámhoz is így szólt az Ur:

Karod erős, szived emelkedett
Végtelen a tér, mely munkára hív
S ha jól figyelsz, egy szótat leng feléd
Szünetlenül, mely visszaint s emel
Csak ezt kövesd.

Az élet vásári zaj, az arany és ezüst csengése hejhl be sokak életében elémítja az égi szótat.

Az 1910. év is, mint a legutóbbi századok éve az embri vágyak, szükségletek, igények emelkezésének s ennek ki nem elégítésése miatt támadt elégedetlenség, boldogtalanság s nagy uhatnámság jegyében telt el. Az emberek azt hiszik, hogy politikai és társadalmi formák változtatásával eikövetkezik az Ovidius szerinti »detas aurea«, midőn midőn az ölébe hull az embernek. Nem, sohasem az emberi természet mindig ugyanaz marad, legfeljebb a vallás szelidíti, a nevelés csinálja. A feminizmus, szocializmus, anarchizmus stb. mind beteges tünetei a most lefolyt és ez előtt eitelte legutóbbi éveknek.

Hogy is mondja nagy költőnk:

»Földi ember kevéssel beéri
Vágyait ha kevesebbé méri.«

Bizony, bizony, ha ezt a mondást betartanák az emberek, mennyi sok vagyoni romlástól és erkölcsi zülléstől menekülének meg.

Az újévet mindenki örömmel üdvözi. A szenvedő gyógyulást, az egészséges eddig még be nem töltött vágyainak teljesülését reméli tőle.

Emberi elmének transcendens probléma az élet célja. Ezt csak a végtelen bölcseségű Alkotó tudja, ki nem csak ezt, hanem jövőnket is átláthatatlan fátyollal borítja be előttünk jószágosau.

De hogy mi a helyes élet, azt nem csak

isteni kijelentésekből, hanem az Isten Fiának életéből tanulni ából és példájából is látjuk. Ilyen, vagy legalább is ezt a legjobban megközelítő élet az, amely nyugodtságot, boldogságot ad s amely mellett Istenben bizva szilárdul megállunk az élet nagy csapásai között is.

Elvégre is a külvilág eseményei változóak. Ami ma úgy van, holnap másként lehet. Ennek tudatában a csapásokat fájdalmasan bár, de a jövőbe vetett reménnyel viseljük.

Adj a Isten, hogy az újév közelebb hozza az embereket egymáshoz megértésben, szeretetben s ne a föld sárára tekintve, hanem szemeinket Istenhez emelve köszöntsük az újév reggelét.

—y.

Uj év a templomokban.

Tegnap, az év utolsó napján a templomokban az ó-esztendei istentiszteleteken a hívők óriási serege volt jelen. A székesegyházban a litániát *Fetser* Antal felsz. püspök tartotta, *Spett* Gyula kanonok pedig magas szárnyalású szent beszédet mondott.

Ma, újév napján a székesegyházban reggel 9 órakor az ünnepélyes szent misét *Fetser* Antal felsz. püspök tartja, *Brém* Lőrinc tb. pápai káplán pedig prédikál.

Az olasz plébánia templomban 9 órakor lesz a szent mise; szent beszéd ez alkalommal nem lesz.

A Szent László templomban délelőtt 9 órakor az ünnepélyes szent misét dr *Vucskics* Gyula esperes-plébános tartja s *Gálffy* Sándor káplán prédikál. Szent László templomban egész nap szentségimádás lesz s este 5 órakor a szent-ég bejéteknél *Boros* Bertalan kanonikuskész prédikál.

A váradi-velencei plébánia templomban *Halász* Gyula plébános tartja az ünnepélyes szent misét és szent beszédet.

* **Vetítő est a kath. körben** Kedden, január 3-án ismét érdekes vetítő est lesz a nagyváradai kath. körben. Dr *Pataky* Arnold papnöveldei tanár von ó előadást tart *Konstantinápolyról*, amelyeket érdekes vetített képekkel kísér. Az előadás délután 5 órakor kezdődik.

* **Báró Kaas Ivor temetése.** Tegnap délután 3 órakor folyt le óriási részvét mellett báró Kaas Ivor temetése. A temetési szertartást *Raffay* Sándor ág. ev. lelkész végezte. Gyászbeszédet mondtak *Rákosi* Jenő és *Prohászka* Ottokár székesfehérvári püspök. *Prohászka* Kaas Ivort a legnagyobb magyar keresztény publicistának nevezte.

* **Újévi tisztelgések a városházán.** Holnap, újév napján Nagyvárad város tiszteleg *Hlatky* Endréné, Nagyvárad város főispánjánál. Délelőtt 10 órakor lesz a tisztelgés a városháza bizottsági termében.

* **Megyebizottsági tag választás.** Tasnádon a megyebizottsági tagok választása december 28-án folyt le a választó polgárok nagy érdeklődése mellett. Megválasztottak: *Görgényi* Jenő plébános és *Hilep* Gábor főjegyző.

A mai naptól kezdve rendkívül kedvezmény:

6 drb. matt platin visítkép . . . 6 K.
6 drb. matt platin kabinetkép 12 K.

Váconpapiron készült képek ugyanilyen árban a legfinomabb kivitelben.
Menyegzői képekhez passzpa . . . ingyen.

Művészeti fényképészet
DAJKOVITS E.
Nagyvárad, Sas palota.

* **Nagyvárad város választói.** Nagyvárad város központi választmánya tegnap tartott ülésében állapította meg s zárta le véglegesen az 1911. évi választók névjegyzékét. A listajstrom szerint az 1911. évi választók száma a következő:

	1911.	1910.
Olasziban	1196	2073
Ujvároson	1770	1661
Váralja-Velence	959	933
	4925	4667

Eszerint a választók száma az 1911. évben, az előző évhez képest 258-al szaporodott.

* **Ülések a városházán.** Holnap, január 1-én délután a villamos felügyelőbizottság tart ülést, kedden, január 3-án d. u. 3 órakor pedig a szervezeti szabályrendeletet tárgyalják.

* **Déry János fellebbezése.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg napirendre tette Déry János azon indítványát fellet, hogy Nagyvárad városa irón fel a kultuszminiszterhez s kérje a nagyvárad püspöki szék betöltését, mert a hosszú széküresedés által a város ipara, kereskedelm, kulturája érzékenyen károsodik. Azon indokból utasította el az indítványt a törvényhatóság, mert a dolog nem tartozik a törvényhatóság hatáskörébe. Déry János a közgyűlés határozatát megfellebbezte azon indokból, mert szerinte mindez a közgyűlés hatáskörébe tartozik, ami a város kulturáját, iparát, kereskedelmét és a polgárság közgazdasági érdekeit érinti. Tehát a kérdés mégis a minisztérium elé jut.

* **Fellebbezés a villamos-telep nagy gépje ellen.** A deczemberi havi közgyűlésen a törvényhatóság, dr. Károly Irén szakszerű, meggyőző előadása és számításai alaposágának hatása alatt elhatározta, hogy a városi villamos-telepet kibővíti s egy 2200 lóerős gépet szeressen be, amely által rövid időn belül mesés jövedelmező vállalatá válik a villamos-telep. Ezen határozat ellen Kőszeghy József városi főmérnök fellebbezést adott be s kéri, hogy a miniszter a határozatot a villamos-mű üzemviszonyai szempontjából felülvizsgáltsa és a fenforgó szükségletnek és a város érdekeinek megfelelőleg változtassa meg. Azt elismeri, a főmérnök, hogy a telepnek tartalékgép kell s így a gépek készültetését bővíteni szükséges. A kazánok is elégtelenek, de 2200 lóerős gép nem szükséges. A számítás, melylyel a nagy gépet indokolták, fiktív adatokon és hypothézisen (?) nyugszik, de ha való volna is, nincs igazolva, hogy kisebb, pl. 600 lóerős gép nem lenne-e jobb a városra. A határozat előkészítésében sincs meg a komolyság. Pénzügyi szempontból sem találja megnyugtatónak a határozatot. De ezután bujlik ki a szeg a zsákból, miért kellett a fellebbezés. A Drágán patakra vonatkozó ajánlat bent van, miért nem tárgyalták? Innét olcsó energiát kapna a város. A Drágán ajánlat esetén felesleges lenne a nagy gép. Hát éppen azért fogadták el az indítványt a nagy gépre, hogy a Drágán ajánlata nélkül is olcsó energiához jusson a város.

* **Esik a hó.** Most már semmi panaszunk nem lenet a hóhullás ellen. Esik, esik, sűrűn, mintegy helyre akarván hozni eddigi mulasztását az időjárás. De elmondhatjuk a secessió költemény első sorából, hogy: »Esik a hó, — hohó.« Igen, hohó! Az a baj t. i. hogy a föld felszíne nem fagyott még fel s így csak elolvad, ami leesik. Hohó, ez ugy nem jól van.

* **A távolságrepülés rekordja.** Tábutean aviatikus Buchól indulva 7 és háromnegyed óra alatt 584 kilométer hosszú utat tett meg. Ez a legnagyobb távolság, amelyet repülőgépen eddig megtettek.

* **Köszönet.** Az újvárosi róm. kath. fiúiskola karácsonyi felrubázásához adakoztak a következők: Fetszer Antal 20, kór Lányi József 20, Grócz Béla 20, Gábrily Lajos 20, Spett Gyula 20, Bundala Mihály 20, Karsch Lollion 10, Széchényi Jenő 10, dr. Karácsonyi János 20, P. A. 5, Germán Károly 2, Grünwald Henrikné, 3, Olasz Akosné 2, Mokus Sándorné 2, A. Kl 1, özv. Schreger Farkasné 1, Mertz János 5, Andrányi Károly és fiai 5, Stettneré 1, Hant F. 2, Harmath Károlyné 2, Koszta István 2, N. Imre 2, Jancsó Lajos 2, Sötér 2, Sz. I. 1, Kolozsváry Sándor 2, dr. Kovácsné 1, Tátray Sándorné 1, özv. Orvay Sándorné 3, Oláryné 2, i. j. Kozákné 1, Des Echerolles G. 5, Kugler és Andrányi 5, dr. Vucskies Gyula 9.60 korona, K. I. 40 fillér. A püspökség időközi jövedelméből 100 K. Összesen 330 korona, mely adományokért köszönetet mond az iskola igazgatója.

* **Drágasági pótlékok kérése.** Horváth Géza és Réz Bertalan I. oszt. biztosok kérvényt adtak be Nagyvárad város törvényhatóságához, amelyben serelemesnek találják, hogy az 1910. évben adott 60 000 korona államségélyből 73 korona 93 fillért kaptak. Kéri a törvényhatóságot, hogy részükre drágasági pótlékokt szavazzon meg.

* **Hányan születtek és haltak meg 1910-ben Nagyváradon.** Az állami anyakönyvi hivatal tegnap zárta az 1910. évi anyakönyveket. Az anyakönyvek szerint az 1910 évben kevesebb gyermek született Nagyváradon, mint az előző évben. 1909-ben született 1918 gyermek, 1910-ben pedig 1857, tehát visszaesés 61. — A halálozások statisztikája szerint 1909-ben Nagyváradon elhalt 1624 egyén, 1910-ben pedig 1736 egyén. Az anyakönyvi hivatal előtt 1909-ben 531 pár, 1910-ben pedig 550 pár jelentette ki egybekelését.

* **A házfelügyelői állás betöltése.** Miskolc Ferenc főispán a tegnapi napon betöltötte a Répássy Mihály halálával megüresedett házfelügyelői állást. Csuta János kapust nevezte ki, míg annak helyére Diós Istvánt rendelte.

* **Az orvosok díjának felemelése.** Az »Országos orvos szövetség« nagyvárad fiókjá 1910 október 11. közgyűlésén, tekintettel arra, hogy a minden téren mutatkozó drágulás a megélhetést mindinkább megnehezíti, egyhangúlag elhatározta, miszerint 1911 január 1-ől kezdve az orvosi (házi- és kórházi), látogatási, kezelési és műtéti díjtételeket 30 százalékkal emeli és ezt a közönséggel hirtelleg tudatja. Az einökség.

* **Ismét meghalt egy aviatikus.** De Caumont francia dragonyos hadnagy tegnapelőtt Saint-Cyrben egy monoplánon felszállt s nyolcvan méter magasságból lezuhant. Mindkét lábát összetörte és súlyos belső sérüléseket szenvedett, amelyekbe aznap este belehalt. A halálhír vételekor Faliéres köztársasági elnök az elhunytat a becsületrend tisztjévé nevezte ki.

* **Nagyvárad város kereskedelme** tagadhatatlanul oly rohamosan halad, hogy a többi vidéki városok nem képesek velünk versenyt tartani. Egyik üzlet fényesebb a másiknál, s mi váradiak méltán büszkélkedhetünk kereskedelmünkkel. Pár hónappal ezelőtt egy új üzlet nyílt Nagyváradon, mely még a mi megszokott méretünket is túlhaladta. Spitzer Béla, ez a város közepén, a Rákóczy-uton egy oly fényes és modern berendezésű női és gyermekruha áruházat nyitott, mely a főváros Kossuth Lajos-utcájának is díszére válnék. Közönségünk méltányolja is a modern vállalkozó törekvéseit, mert egész intelligenciánk ma már Spitzer Béla áruházában szerzi be szükségleteit. A közelgő farsangra nem fog gondot okozni hölgyeinknek a toilletkérdés, mert Spitzer Bélánál a legkényesebb igények is ki lesznek elégítve. A kiváló cég lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

* **A kolera megszűnt.** Miatán az országban koleraesetek a legutóbbi időben már csak egészen szórványosan léptek fel. A legutolsó kolera beteg elküldötése óta pedig több mint 5 nap telt el. A belügyminiszter értesítette a külügyminisztert, hogy a kolera Magyarországon megszűnt és felkérte, hogy ezt a párisi egyezményben részvevő államokkal a velünk szemben életbeléptetett forgalmi korlátozások megszüntetése iránt.

* **Mikor a kutya beszél.** Mégis csak halad az emberiség, mikor már a kutyát is beszélni tanítják. Nekünk még itt Biharban is elkele a legsötétebb hegyi vidékeken egy kis »felölttek oktatása« s ime a német, a boldog és tanult német már annyira kiképezte önmagát, hogy most — a kutyáját tanítja. Már beszél Don ur, a berlini professor kutyája. Igaz, hogy még csak a »ja« és »neme« szokat mondja ki, de azt hiszik a németek, hogy lassan-lassan majd csak belejön a beszédbe s mivelődik fokozatosan. Eddig minden rendben volna. De hogy Don ur és kutyatársai a tanulmány azon fokára jutnak, hogy valamelyik kutyaegyetemen doktori vizsgát tesznek — jaj akkor az embereknek. Mert a kutyaegyetem bizonyára emberbőre kívánja iratni a »Nos Rector«-t, megtorlásul az eddigi elhasznált doktori kutyaőrökért.

Újévi ajándék

és
játéktárgyak
Baba klinika, legolcsóbban
GÁL FERENCNÉL,
játék- diszmű és hangszerkereskedőnél,
Nvárad, Rákóci-ut, Bazár-épület.

* **Apróság.** Seccesiós költő a szerkesztőhöz:

— Szerkesztő ur, megénekeltem a japán-orosz háborút.

Szerkesztő: Nos, csaknem betartotta a Horatius-féle 9 évet. Lássam a kéziratot. A költő átadja. Így kezdődik:

»Ott fenn a messze ormokon

Dörg az ágyu Napnyugaton.«

Elég! Elég! ordít a szerkesztő. Hiszen Japán keleten fekszik.

A költő: Az nem baj. Tessék odatenni Napnyugathoz egy csillagot s a sor alatt megjegyezni, hogy »Napkelet helyett.«

**Különlegességek
r ö v i d á r u k b a n .**

Keztyük, fátyolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárusítás miatt nagyon olcsón lesznek elárusítva

TATRAY GUSZTÁV
Rákóci-ut 4. sz. — Telefon 783.

Karácsonyi ajándékul
 a legmodernebb ékszer-tárgyak,
 arany- és ezüst órák nagy választékban a legolcsóbb árban szerelhetők be.

JENNY JENŐ
 órás és ékszerész-nél.
 Szt. János-utca 39. sz.

* **Leégett pályaudvar.** Messzinában a tűzoltóság és a csapatok erőltetett távozása dacára is a tűz elpusztította a pályaudvart, a postai és távirtdahivatlt és még mindig nincs lokalizálva. Az olasz postaiügyi miniszter intézkedett, hogy a távirtdahivatlt és még mindig nincs lokalizálva és munkásokat küldött Messzinába.

Értesítés.
 Van szerencsénk a mélyen tisztelt háziuladonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvevők az eddigi szolid alapon folytatjuk **ÓVÁRY TESTVÉREK** cég alatt.
 Kiváló jóságú modern és izléses kályhákkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fenntartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb **cserépkályhák** állandóan raktáron vannak.
 Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltnak. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel **Óváry Testvérek kályhás iparosok** (Óváry Lajos utódai).
 Csengeri-utca 27. szám.

* **Magánvizsgára** sikerrel előkészít egy nagy gyakorlatú bíró nyugalmazott főgimnáziumi tanár. Már eddig is több tanítványt vizsgáztatott le kitűnő sikerrel. Megkeresések Bethlen-utca 1 szám alatti lakására intézendők.

Miért nem fáj a foga?!
 Mert mindennap **Gyulantin** fog essenciával mosom.
 Ez megóvja a barnulástól, lazulástól és romlástól, még a fogkövet is feloldja. Minden más fogmosót felülmúl kellemes ízével és a fogra amellet teljesen ártalmatlan. A fogfajást egy perc alatt megszünteti.
 Ára üvegenként 1.50 és 3 kor.
 K. pható:
Sikli Józsefnél,
 Nagyvárad, Körözs-utca 6.
 És minden jobb fűszer és fodrász üzletben. Megrendelésnél már két üvegtől nébemerítve szállítom.

x **Női ruhák vásárlásánál** felhívjuk olvasóink figyelmét az izléses áruiról elismert Hevesi áruházának megtekintésére. Nagyvárad Zöldfa utca.

Ne vásároljon
 addig mellfűzöt, haskötöt, egyenesen tartót, és Késmárkházi nadrágot, míg

Rosenfeld R.
 Sas-passageban levő **miderraktárát** meg nem tekintette.

x **Villamos csillárt** ne vásároljon, berendezést ne készítsen, míg **Stern** nel a Bámertéren nem beszél, felvilágosítok bárkit, ha nem is vásárol náiam Terveket díjmentesen készíték Raktáron tartok villamos és gáz főzőket, vasalókat, Wolfram és izzó lámpákat gyári áron házhoz szállítok. Bámertér 3. Telefon 556

IRODALOM.

A **Magyar Ga d k Szemléje** decemberi füzete a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Kereskedelmi szerződés és a magyar mezőgazdaság. Védvamos politika. Forradalmak. Agrár ellenes izgatás. Haladás, de merre?

Üzlet átvétel. **Üzlet átvétel.**
 Tisztelettel értesitem a nagyrabecsbült fegyvertartó közönséget, hogy a 30 év óta fennálló **SCHULLER ÁRPÁD-féle puskaműves üzletet** átvettem és azt kellő szaktudással tovább vezetem. — Hivatkozva Pécsen 30 év óta létező és fennálló puskaműves üzletemre, amely kétszer lett aranyéremmel kitüntetve és pedig 1888. : Pécsen, 1907. kiállításon Pécsen. : Általam készített vagy javított fegyverekért mindig kezességet vállalok. Régi fegyvereket használhatóvá átalakítok. Tömeges partfogást kérek.
Ladányi József,
 puskaműves,
 Nagyvárad, Rákóci-ut
 Moskovits palota.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Muzsikus leány. Este: Tatárjárás.
 Hétfő: Karin Anna.
 Kedd: Erdészleány.
 Szerda dé után: Bihari Akos klasszikus ifjusági előadása. (Marsékel helyárad.) Este: Cigányserelem.
 Csütörtök: Luxemburg grófia.
 Péntek délután: Obsitos. Este: Cigányserelem.
 Szombat: Tatárjárás.
 Vasárnap délután: Balkáni herce ;
 Testőr. (Ujdonság.)

Az új esztendő első műsora, amely éppen vasárnap kezdődik renkiül érdekes és eleven. Ma délután Jarno György pompás operettjét, a Muzsikus leányt adnak felhelyáradkal, este pedig a Tatárjárás kerül színpadra ugyszólván új kiállításban és részben egészen új szereplőkkel. Kálmán Imre világraszóló sikert aratott a Tatárjárás muzsikájával, mert még Amerikában is versenytek a direktorok a darab előadási jogáért. Hétfőn a szezon nagy-sikerű drámáját, Karenin Anát játsszák E. Kovács Mariskával a címszerepben. A Cigányserelem kétszer; szerdán és pénteken szerepel a műsoron. Eddig töndég zsufolt házak nézték a darabot és egészen biztos, hogy most is sokan lesznek akik gyönyörködni fognak a szenzációs új operettben. Szombaton meggy-szer meg a Tatárjárás, vasárnap délután pedig a Balkáni hercegnőt adják. Es azután este jön az igazi sláger, a Testőr ben utója.

Bihari Akos klasszikus előadása. Szerdán dé után érdekes ifjusági előadás lesz a színházban. Bihari Akos, a Vigszínház tagja tartja meg klasszikus előadását. Mérsékelt helyárad mellett hallgathatók végig a rendkiül értékes szavaltok, amelyet a klasszikus világirodalom remekeiből válogat össze a művész.

Törlesztéses kölcsön!
 Feltételek:
Teljes árfolyam
5.65 annuitás.
LÁSZLÓ ERNŐ
 bank és kereskedelmi irodája
 Nagyvárad, Lévy-palota,
 Ezredévi emlék tér sarok.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Pirul, pirul a hold. A balkáni hercegnő című operett előadása után a közönség egyhangúlag abban a nézetben volt, hogy az operett zeneszámai közül a legszebb az a kuplé, amelyet Lövey Ló a harmadik felvonásban énekelt s amelynek refrainje így kezdődött: pirul pirul a hold... Azt azonban csak kevesen tudták, hogy ez a zeneszám nem tartozik az operettbe, ezt **Váradi A** adár, a színház kitűnő karmestere s jeles komponista szerette. A rendkiül bájos, melódikus kuplé most nyomatásban is megjelent s kapható 1 kor. 80 fillért a szerzőnél s a helybeli könyvkereskedőknél. A már is népszerű dal még nagyobb elterjedésnek fog örvényeni a megjelenés után, mert mindenki igyekezik fog az izléses kiállítás és könnyen leírhatóan harmonizált zenedarabot megszerezni.

Őszi és téli

új divatkelmék

nagy választékban

már megérkeztek

az eddigi kelméktől teljesen eltérő szövésű és színű finom costum kelmék páratlan nagy választékban

Szövetraktáram

egyik különleges osztályát képezi hatalmas választékban speciális

fekete és tegethof costum kelmék,

melyek külön kikészítésünk által teljesen cseppmentesek és nem fényesednek ki.

Allandó nagyraktár selyem és disz dolgokban.

Menyasszonyi kelengyék

női és férfi fehéreneműek, vászon és asztalneműek, szőnyeg és függöny óriási választékban.

Olcsó szigorú szabott árak.

Leitner Márton

országoshírű divatháza

Zöldfa-u. 5. ■ Saját ház.

Telefon: 413. szám.

Minták vidékre bérmentve küldetnek.

TÁVIRATOK.

A trónörökös nem megy Oroszországba.

Pétervár, dec. 31.

A Ruskoje Sztovo szerbesztője beszélgetést folytatott báró Lagoval, a pétervári osztrák-magyar nagykövetség titkárával, aki ezeket mondotta:

— Nem igaz az a hír, mintha Ferenc Ferdinánd trónörökös résztvenne a skernyievici udvari vadászatokon. Az uralkodóház tagjai közül senki sem lesz jelen ezeken a vadászatokon, csupán néhány osztrák és magyar mágnás, akikkel Miklós nagyherceg legutóbbi vadászatai alkalmával ismerkedett meg. Így természetesen az a hír sem igaz, hogy Miklós nagyherceg meghívta volna erre a vadászatra a trónörökösöt.

Leszakadt tribün.

Hamburg, dec. 31.

(Saját tud.) Lisszabonban a mai napon a nagy sztrájk miatt tüntetés volt, melyet egy emelvényről mintegy 500 ember nézett végig. A tribün azonban a nagy súly alatt leszakadt és maga alá temette a rajta állókat. Mintegy 100 ember súlyosan megsebesült, 11 ember pedig azonnal meghalt.

Forradalomellenes akció Portugáliában.

Páris, dec. 31.

Közvetlenül Lisszabonból nem lehet megbízható hírt kapni. Madridból érkező jelentések arra vallanak, hogy Portugáliában általános a felfordulás. A mozgalom élén Santos kapitány, a jakobinusok vezére áll, akihez ezrével csatlakoznak az ipari vidékek dologtalan és inséges munkásai. Nagy a veszedelem különösen azért, mert a szárazföldi hadsereg teljességgel megbízhatatlan. A vagyonos osztály, amely nem lát biztosítékot a kormányban, fölszedte a hazai pénzüzetekből minden letétjét s a külföldi bankokban siet elhelyezni. S míg a fővárosban az ideiglenes kormány kezéből kihullott a gyepő, a vidéken, Oportóban és a gyárvárosokban sztrájk készül.

Meghívó.

A Nagyváradai Hitelbank takaré- és segélyszövetkezet VI. évi rendes közgyűlését 1911. évi január hó 11-én d. u. 4 órakor a Nagyváradai Hitelbank r.-t. üzlethelyiségében tartja meg, melyre a t. részjeggyel bírókat ezennel tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

A közgyűlés tárgya.

1. Az igazgatóság s felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az évi mérleg, illetve osztalék megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése iránti határozat.
4. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg három nappal előbb nyújtandók be.

Lázadás a portugál gyarmatokon.

London, dec. 31.

Idevaló lapok hírt kaptak, hogy a portugáliai gyarmatokon, különösen az afrikai kolóniákon lázadás készül a köztársaság ellen s a király érdekében.

Amit mindenkinek tudnia kell.

1 liter rum 1.50

1 deka tea —.08

Az újvárosi drogeriában a torony alatt.

NYILTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Köszönet.

Az újév alkalmával kedves kötelességemnek teszek eleget, midőn hálás köszönetet mondok és boldog újévet kívánok a főtisztelendő lelkésznek Pap-ságnak, valamint minden kegyes pártfogónak, kik üzletemet a lefolyt évben támogatásban részesítették s kérem a nagybecsű bizalmat a jövő évben is részemre föntartani.

Részemről főtörökvésem leend ezután is már 47. év óta feannálló üzletem elismert jó hírét megóvni és a nagybecsű megrendeléseknek pontosan megfelelni.

Hódolatteljes tisztelettel

Oberbauer A. utóda

a Ferencz József-rend lovagja,
egyházi felszerelési gyáros

Budapest, IV., Váci-utca 41. sz.

Főmagasságu és főt. Vaszary Kolos bibornok érsek Magyarország hercegprimás Ő Eminentiájának és Klotild kir. hercegasszony Ő cs. és kir. fens. udvari, Vác központi és egyházmegyei és a budapesti, nyitrai, székesfehérvári, pécsi, gyulafehérvári, győri oltáregylet szállítója.

Járványos betegségeknél

mint kolera, typhus vagy lázas betegségeknél fő a viz, legbiztosabb óvszer a

KRONDORFI pezsgővíz
borház
SAVANYÚVIZ legjobb minőségű
NYÁLKAOLDÓ ES HUGYNAJTÓ GYÓGYITAL

mint nyálka oldó szer, ugy magában mint meleg tejjel vegyítve köhögésnél, rekedtségél, fűdőhurutnál stb. legjobb gyógyszerrel ajánlatik. Nehezen emésztő, gyomorhurutnál kitűnő hatása van! Hugyhajtó gyógyital! — Kérjük minden kávéházban és vendéglőben ber vagy pezsgőház, mindenkinek kitűnően fog isleai.

Főraktár: Janky Antal utóda cégnél vas.

Közgazdasági Korona Takaré- és Hitelszövetkezet.

Belépési felhívás

az 1911. január 1-én kezdődő

IV. évtársulatba.

A könnyű tőkegyűjtés és az olcsó kezes nélküli kölcsön közösen szereshető meg, ha valaki a Közgazdasági Korona Takaré- és hitelszövetkeze tagjává beiratkozik.

Ezen előnyökön kívül a Közgazdasági korona takaré- és hitelszövetkezet 1911. január 1-én kezdődő IV. évtársulat tagjai számára még módot nyújt jelentékeny nyereségre is azzal, hogy **vásárolt 25 drb convertált Magyar Jelzálog hitelbank nyereségekötvényt**, amelyeknek nyeresémei az évtársulat tagjait illetik meg arányosan.

Huzás évente 6-szor.

Évi főnyeremény összege

2,050,000. korona.

A nyeresemény kötvények számai infézetünk helyiségében vannak kifüggesztve.

A belépés heti 1 kor üzletrészel 3 egymásután következő évre kötelez. Három év múlva befizetett üzletrészek kamattal és nyereséggel fizetnek ki.

Aki 3 hónapon át pontosan teljesíti befizetéseit méltányos kamattal mellett kölcsönt vehet fel, minden néven nevezendő kezes nélkül.

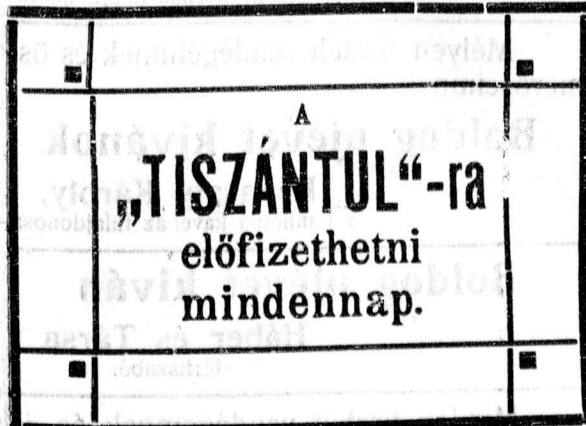
A beiratási díj üzletrészenként 20 fillér és az üzletrészek jegyezhető a körözött aláírási iven és a Közgazdasági korona takaré- és hitelszövetkezet üzlethelyiségében. (Közgazdasági Bank r.-t., Teleky-u. 10.)

A befizetések megkönnyítésére óvadékat tett szolgát alkalmaztunk, ki a helybeli tagokat a lakásukon keresi fel, a pénzt beszedi a befizetést bélyegzőjével és aláírásával ismeri el.

Vidéki tagok postatakarékpénztári cheque-lapokat kapnak, melylyel befizetéseiket portómentesen eszközölhetik.

Nagyvárad, 1910. november 1.

KÖZGAZDASÁGI KORONA TAKARÉK-
ÉS HITELSZÖVETKEZET
IGAZGATÓSÁGA.

REGÉNYCSARNOK.

NYOMOR.

Ira: Hjalmai Knuth.

Fordította: Vörös József. 10

Akármiibe mertem volna fogadni, hogy van valami a dologban.

Magam elé néztem. Majd megbolondultam a kíváncsiságtól. A zsebemben kezdtem kutatni s szerettem volna valamit találni, amit az öregnek adhatam volna, hogy így felfűszelhessem. A borbélyjegyek kerültek a kezembe, de nem adtam oda neki. Egyszerre hallatlan pimaszság jutott az eszembe, ráütem az üres zsebembe s így szótam:

— Parancsol egy cigarettát?

Hogy köszöni, ő nem szokott. Abbahagyta, mert arrott a szemeknek, majd megvakult. Különböben köszöni szépen!

— Hogy hát régi-e a szembaja? Talán olvasni se tud miatta? Ujságot tud?

— Sajnos, még ujságot sem.

Rám néz. Beteg szemek hállyog van s tüvegszerű a nézése, tompa s undorító kifejezést ad az arcának.

— Idevaló maga? — kérdi.

— Igen. Hogy tán az ujság címlapját sem tudja elolvasni?

— Ahg.

Különböben rögtön hallotta, hogy nem ide való vagyok, a hanghordozásom rögtön elárulta. Olyan finom a hallása, hogy éjjel, amikor mindenki alszik, a szomszéd szobából áthallja a lélekzetünket...

— Mit is akartam? Hol lakik?

Rögtön kész volt a föllentés. Önkéntelenül huzdtam, minden rosszakarat és utógondolat nélkül.

— Szent Olat tér 2

— Csakugyan?

— Hogy ő minden követ ismer az Olaf-téren. Hogy a közepén szökőkút van, egy pár gáz kandéber, egy pár fa, hogy emlékszik rám. — Melyik szám alatt? ...

Véget akartam vetni a dolognak s az a rögeszmém, hogy meg kell tudnom az ujság címét, felkergettem ülőhelyemből. Meg kell tudnom a titkot, akárhogyan is.

— Ha nem tudja elolvasni az ujságot, hát minek.

— Második szám alatt? Azt mondja? — folytatta az öreg a nélkül, hogy ügyet vetett volna rám. — Valamikor én is ismertem mindenkit ott. Hgy hívják a házigazdáját?

Hamarosan kitaláltam valami nevet, hogy megszabaduljak tőle; aztán egy pillanat alatt kimondtam lassan, magamban s így szóltam:

— Happolati.

— Igen. Happolati — felelt az öreg. Csodálkozva néztem reá; gondolatba elmélyedten ült a padon.

Mihelyt ezt a hamarjába kitalált nevet kimondtam, az öreg úgy tett, mintha már régen ismerné őt s hallotta volna a nevét. Csomagját maga mellé a padra tette, idegeim reszkettek a kíváncsiságtól. Eszrevettem, hogy az ujságpapíron zsírfoltok voltak.

— Ugy-e tengerész a házigazdája? — kérdezte aztán, de a hangjában nyoma sem volt a gunynak. — Ha jól emlékszem, tengerész volt.

— Tengerész! Bocsánat, az az őcsce, akiről beszélni tetszik; ez I. A. Happolati, úgynök.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

Telefon: 263 szám.

Hirdetések
felvételnek
e lap kiadó-
hivatalában

KÖZGAZDASÁG.

Palackok hitelesítése Van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy a keresk. m. kir. miniszter ur. 87135—1910. sz. rendeletével a bort, sört, vagy egyéb szeszes italt tartalmazó zárt palackok mennyiség tartalmának kötelező megjelölése tárgyában 1908. évi dec. hó 30 án 107232 sz. alatt kibocsátott rendeletének végrehajtását — az ezen szabályozásnak életbeléptetése körül felmerült nehézségek következtében az 1911. év d.c. hava 31-éig terjedő időre felfüggesztette. Nagyvárad, 1910. dec. hó 31. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Huzella Gyula, kir. keresk. tan. elnök. Dr Sarkadi Lajos, titkár.

Budapesti tőzsdetudósítások.

Budapest, dec. 31.

Értéktőzsde.

Magyar hitel	—	—	866.50
Oszták hitel	—	—	675.50
4%-os koronajáradék	—	—	92.10
Államvasút	—	—	754.—
Jelzálogbank	—	—	509.—
Leszámitoló bank	—	—	608.—
Hazai Bank	—	—	310.—
Kereskedelmi részv.	—	—	750.—
Rimamurányi	—	—	677.—
Salgótarjáni	—	—	646.—
Közuti vasút	—	—	774.50
Városi villamos	—	—	409.—
Adria	—	—	—

Irányzat: Szilárd.

A gabonátőzsde.

50 kilogramonként.

Buza áprilisra	—	—	10.91
Buza májusra	—	—	10.83
Buza októberre	—	—	10.62
Rozs októberre	—	—	7.78
Zab áprilisra	—	—	8.83
Tengeri májusra	—	—	5.56

Irányzat: Gyöngé.

Eladó föld.

Nagyváradtól 15 percnnyire

fekvő mintegy 55 kat. hold kiterjedésű elsőrendű szántóföld a szükséges épületekkel ellátva egészben vagy parcellákban eladó.

A feltételek megtudhatók a Nagyváradon székelő **Központi Takarékpénztárnál.**

Czillér Imre

nagyáruházában

és
Szt. László-téri fiókjában

az

ujévi

occasio vásár megkezdődött

és tekintettel a közeljövőben
történendő átköltözésre,
a raktr összes cikkei
igen olcsó árak mellett,
tehát a karácsonyi áraknál
is olcsóbban
kerülnek eladásra.

Uri- és női divatcikkek,
vászon és fehéreneműek,
kalapok, szőnyegek és
ruhaszövetek, mosókel-
mék, selymek és bárso-
nyok, szörmék, keztyűk,
kézimunkák és hozzáva-
lók, piperecikkek, rövidárak
és szabókellékek.

Hirdetés.

Kir. közjegyzői irodámat Nagyvára-
don, Kossuth Lajos-utca 4. sz. alatt
(MEZEY-ház) megnyitottam.

Nagyvárad, 1910. decz 17.

Dr. Örley György,

kir. közjegyző.

Földbirtok eladás.

A jankafalvai határban Bihar-Diószeg
vasútállomástól 2 kilométerre, 77 magyar
hold I. osztályu szántóföldből álló tagbirtok
1200 öles parcellákban eladó.

A vételhez 30 százalék készpénz szük-
séges, a vételár többi része előnyös kölesön
utján fizetetik ki, amiről gondoskodva van.

Az ajánlatok 1911. évi Január
16-ig aulirothoz nyújthatók be,
ahol az adásvételi feltételek s egyéb fölvilá-
gosítások is megszerezhetők.

Nagyváradon, 1910. dec. havában

Dr. Imrik Gusztáv,

ügyvéd.

SAL FERENCZ-UTCZA, 15.

z—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Női felöltők

legnagyobb választékban és

legolcsóbb

árban legjobban

„Léwy P. és Társa“ cég ni
kaphatók.

Zöldfa-utca II. szám,
(a Zöldfa-átjáróval szemben.)

ROPS

MODELL
1910

ROPS

biztonsági gyors-
főzőnek 1910-es
modellje

nemcsak a főzés töké-
lis torraló melyet sem-
milyen más meg nem
közelít, deegyszersmind
remek díszlámpa is.

Csakis ilyent
tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem
lévén tökéletes, az 1910-
es modellt óriási áldo-
zattal tökéletesítve hoz-
tuk forgalomba. Ennek
alakja, művészi külszine
sőt galvanóbronz, töké-
letes minden részében,
lapos alakú, erős az égője
mely intenzív lángot ad,
erős alkatrészei szét-
szedhetők, tisztíthatók,
cserélhetőek.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak 4 K.
Kapható minden szaküzletben, hol pótrészeket
is árúsítanak.

ROPS FÉMÁRUGYÁR R.T.

Budapest, V., 1. Váci-ut 74. szám.
Prospektus ingyenbérmentve küldetik.

T. előfizetőinknek és hirdetőinknek
Boldog újévet kívánunk

A „Tiszántul“ kiadóhivatala.

Tisztelt vendégeimnek, ismerőseim-
nek és barátainknak

Boldog újévet kívánok

Körözszy István

a Bihar sörcsarnok bérloje.

Kedves vendégeimnek, barátainknak
és ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Szilágyi István

a Kispipa étterem tulajdonosa.

Tisztelt vendégeimnek ismerőseim-
nek és barátainknak

Boldog újévet kívánok

gyulafehérvári

Keckeméthy István

vendéglős, a Nemzeti szálloda,
étterem és kávéház bérloje.

Tisztelt vendégeinknek, ismerőse-
inknek

Boldog újévet kívánunk

Hartstein és Örlei

a Lloyd kávéház tulajdonosai.

Mélyen tisztelt vendégeimnek és ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Haraszty Károly,

a Pannónia kávéház tulajdonosa.

Boldog újévet kíván

Háber és Társa

férfiszabó.

Minden tisztelt vendégeimnek és jó
ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Kriszta Sándor

vasuti vendéglős.

Tisztelt megrendelőimnek, ismerőseimnek és barátainak

Boldog újévet kívánok

Molnár Henrik,
cukrász.

Mélyen tisztelt vendégeinknek és ismerőseinknek

Boldog újévet kívánunk

Az „Emke-kávéház” tulajdonosai.

Mélyen tisztelt vendégeinknek és ismerőseinknek

Boldog újévet kívánunk

A „Royal-kávéház” tulajdonosok.

Nagyrabecsült vevőim, barátaim és jóismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Povaszán József,
villanyszerelő vállalat tulajdonos.

Kedves vendégeimnek, barátainak és ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Leitner Ferenc,
a Kék Macska vendéglő tulajdonosa.

Mélyen tisztelt vendégeimnek és ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Stern Sándor,
a Széchenyi kávéház bérője.

Boldog újévet kíván

Vajnovszky Károly,
polgári és papi szabó.

Boldog újévet kíván

és a közönség további szives pártfogását kéri az

Uránia színház Igazgatósága.

Boldog újévet kíván

Benrád Albert,
a Fekete Sas éttermének tulajdonosa.

Boldog újévet kíván

Dajkovits
művészi fényképész
Sass-palota.

Boldog újévet kíván

Feri,
a Lloyd kávéház főpincére.

Kedves vendégeimnek, barátainak és ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Weisz Hermann,
a Csarnok kávéház tulajdonosa.

Igen tisztelt vevőimnek és jóakaróimnak.

Boldog újévet kívánok

Szilágyi Géza
műórás és látszerész
Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Mielőtt

az őszi és téli ruhaszükségleteiket beszereznék, ne mulasszák el

FRIEDLÄNDER
angol uri szabó cég

előnyös áraitól és eredeti angol szöveteinek kitűnő minőségéről és elegáns szabásáról meggyőződni.

Nagyvárad, Szt. János utca.

Legelegánsabb és
legmodernebb

fényképek

külföldi tanulmányok és tapasztalatok alapján

Molnár Jenő

(Lojanek utóda) műtermében.

NAGY MEGLEPETÉS

vár azon igen tisztelt hölgyekre, kik fűzőszükségleteiket nálam óhajtják beszerezni, mert egy bécsi gyár felhasználása alkalmával nagy tömegvásárlást eszközöltem és abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy párisi és bécsi modellek után készült fűzőket gyári áron alul, 10% engedménnyel árulhatom.

Mérték után készült fűzőm a legjobbaknak vannak elismerve, gyorsan készülnek, legolcsóbbak és legtartósabbak. Mindezeket a birtokomban levő számos elismerő levél, valamint nagyszámu helyi- és vidéki megrendelőim igazolhatják.

Szives pártfogásáért esedez

IZSÁK LIDIA, a Szigligeti-színház művésznőinek fűző szállítója
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. szám.

Fűzők javítása és tisztítása gyorsan eszközöltetik.
Közsmárczky-haskótök mérték után készíttetnek.

Mindenki meggyőződést szerezhet arról, hogy a karácsonyi vásárra nagy választékban

órák, arany és ezüst ékszerek minden versenyt kizárva mily olcsóak

s így nem holmi selejtes, hanem jó minőségű órát és ékszert nagyon olcsón lehet vásárolni

Szilágyi Géza és Társa

órák és ékszerésznél
Rákóczi-ut.

Telefon 630.

Vasuti órák.

Nagyvárad város tanácsának árverési közzétételéről.

21223—1910. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága 444—909. kgy. sz. határozatával elrendelt az egész Szt. László-tér átburkolását.

A városi tanácstól nyert megbízás folytán az uttesteken és gyalogjárókon létesítendő aszfaltburkolatok és a kirakodó helyeken létesítendő beton műkö burkolat építő munkálatainak vállalatba adása céljából 1911. február 23. napján d. e. 10 órakor a városi bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

Az uttesteken összesen 12,472 m² hengerelt tömörített, vagy öntött aszfalt burkolat. A gyalogjárókon 3398 m² beton műkö burkolat.

Bánatpénzül 250,000 kor. ajánlati összeg erejéig 5 százalék, ezenkívül 2 százalék teendő le a város házipénztárába.

A bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatai csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban alulírott közzétételi elnök kezéhez 1911. évi február hó 23. napjának d. e. 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok tagnak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártelekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajthatók.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek ártelekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt az árlejtési feltételeket, ártelekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ösmeri és azokat magára kötelezőnek el fogadja. A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező. Az összes aszfalt munkálatok csak egy fő vállalatnak adatnak ki, miért is egyes munkanemekre tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. A betonműkö burkolatra lehet külön is ajánlatot tenni.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk beuytatásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott áron tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1910. december hó 29. én.

Komlóssy József,

tanácsnok, mint az árverési közzététel elnöke.

Angol úri szabóság.

Az európai modern divatokkal lépést tartva, saját műhelyemben több évi külföldi tapasztalataim érvényesítve, hani és angol legjobb kelmékből raktáromon elsőrendű öltönyöket, télikabátokat stb. készítek megrendelés után.

A n. é. közönség figyelmét felhívom cégemre. Tisztelettel

HÄBER és TÁRSA férfiszabó.
o Nagy Sándor-utca 1. szám. o

Nagy karácsonyi és újévi
occasio Január 15-ig

Radó és Kertész

Kossuth-utca 2. szám.

Siessünk az ajándékokat megvenni,
most míg óriási a választék.

Bluz selyem különlegességek 43--60--70
Bluz bársonyok 55--70--85
120 széles ruha szövetek 28--38--50 58--70--85
140 széles kosztüm kelme 65--85
Jól mosható barhetek 13--17--25--30
Jó vaszon és kanavász 1 vég 5 for. 50
Asztalneműek, valamint, az összes raktáron levő selyem, szövet és posztó kendők, de különösen női fehérneműek teljesen leszállítva adatnak el
Menyasszonyi kelengye választékunk különös figyelmet érdemelnek.

Ifj. Rimanóczy Kálmán
műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes batordarabok avagy egész lakásberendezések, iparművészi tervezések és költségvetések díjmentesen eszközöltetnek. Új szerkezetű service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselője, eredeti gyári árak mellett.

TATRAY és TARSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

SPITZER BÉLA

női és gyermek divat-háza

A legszebb

menyasszonyi kelengyék, farsangi toilettek készülnek

Spitzer
szalonjában

Rákóci-ut 3. sz.

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Karcos bor a legjavából kapható. Kitűnő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki. — Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

Belépti díj nincs.

A vidékiek találkozóhelye. Szállodámban szobák 1 korona — 60 fillértől kaphatók. — Számos látogatóst kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a „NEMZETI“ szálloda, vendéglő és kávéház bérlelője.

Dr. Bock Ármin

szemorvos

szemészeti rendelőjét

Zöldfa-utca 5. szám alatt

(Leitner-ház, földszint)

megnyitotta.

CZAPFALVI JÓZSEF

szobor, épület és batorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és batorok festését, kerámia díszítését és porcellán utánzatok készítését megrendeléseket a legfontosabban készítek

Tisztelettel
358 Czapfalvi József.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**
Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75 százalék megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás **Wolfram lámpa átlag 3.60 kor.** 100 gyertyás **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa átlag 72 fillér,

tehát 5 százalékos kártell áron alul.

Mindenféle **izzólámpa különlegességek**, fényképező-lámpák **ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.**

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk **villamos motorokat**

12 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világítás

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővíti-ét, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Valódi amerikai
C i p ő k
 és orosz kalucsnik leg-
 o jobb minőségben, o
REICHARD - áruháza
 :: czégnél kaphatók. ::

Uj sütőde.
 Hol kapható a legjobb kenyér, a legfinomabb péksütemény és kalács Nagyváradon?
Deutsch Benjámín
 teljesen új, modern b rendezésű,
 — kitűnő hírnevű sütődjé ben. —
 Deutsch B niámín az eddig béreilt Rákóczi-
 — utcai Muller féle sütődét beszüntetve. —
Szacs vay-u. 41. (Telefon 39.)
 akatt saját házában nyitotta meg nagyszabású,
 az egészségügyi követelményeknek megfelelő
 sütődjét, a hol naponta háromszor kaphatók
 friss sütemények, teher kenyér és ünnepi al-
 kalmakra kalácsok. Kenyér-sütőt elvállal és
 — pontosan eszközöl. —
Flóküzetek: Rákóczi-ut Középe ssy-ház.
 (Telefon 684) — Szt. János u ca 4. — Szt.
 László-tér, Rimanóczy-ház.

Vegyél!
Vegyen!
Vegyünk!
10. 13 és 17.
 Koronáéit
Moskovits Antonómiai cipőt
Nagyvárad
 Kossuth-utca 5. gyár épület és
 :: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

Védjegy: „Horgony“
A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
 pótéka
 egy régiónak bizonyult házisszer, mely már sok év
 óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél,
 — oszúknál és meghűléseknél. —
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
 vásárlásokor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti
 üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
 és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
 csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.—
 és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
 Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.
 Németország egyik legrégebb és legnagyobb
 motorgyára.
 Szállít szakkörökkel
 legjobb gyártmányú benzín-,
 nyersolaj-, gáz- és petroleum-
motorokat és locomobilokat
 valamint szívó gázmotorokat.
!! Meglepő ajándék !!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
 a tényleges lóerő óránként csak
 körülbelül **1 fillérbe kerül.**
 — Főképviselet: —
Gellért Ignác és Tsa
 Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.
 Legmesszebbmenő jótállás. —
 Kedvező fizetési feltételek

Tessék a címre figyelni!
Amerikába
 indulás Havréből minden szombaton,
 Bécsből minden kedden. Utazási jegyek a
„Francia Vonatra“
 Az amerikai vasutakra jegy bármely álló-
 másról a rendes árakban kapható. Közé-
 lebbi felvilágosítással ingyen és portómen-
 tesen szolgál a
Francia Vonat irodája,
 Bécs, IV. Wiedner Gurtel No. 12.
 Gegenüber der Süd-u- Staatsbahn.
Tessék a címre figyelni!

Eladó
 28 kat. hold. elsőrendű termő-
 föld erdőshelyen, magyar homo-
 rogi határban. Értekezni lehet.
Arg, eleán Jánosnénál
 Vitéz utca 28. sz.

Hirdetések
 felvétetnek a kiadóhivatalban.

Értesítés.
 Tisztelettel értesítem a n. é.
 — közönséget, hogy —
Kert-utca 2. szá n.
építési irodát
 nyitottam.
 Elvállalok tervezéseket és bár-
 milyen e szakmába vágó
 :: munkákat. ::
 Tisztelettel
Béres Ferenc
 építőmester.

Belépési felhívás.
A Polgári Takarékos és Segély-Szövetkezet
KOSSUTH LAJOS-UTCA 4. SZÁM.
1910 január 1-én megnyitja 16-ik évtársulatát.
 Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közön-
 ségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerűen számu törzsbetét
 jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 1. kor. fizetendő a szövetke-
 zet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az
 új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelte után a tagok az általuk ekként megtaka-
 ritott tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.
 A szövetkezet célja, hogy tagjainak hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása cél-
 jából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.
 Kölcsönök adatainak:
 a) a heti befizetések 9—10 része erejéig minden további biztosíték nélkül;
 b) ingatlanokra;
 c) elegendő biztosítékot nyújtó közti zálogra;
 d) megfelelő kezeség mellett váltóra, kötelezvényre. A szövetkezetbe való be-
 lépés alkalmával törzsbetétenkint 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet
 befizetése után már mindenki megkapja törzsbetéti könyvecskéjét.
 Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. A köl-
 csönökről kiállított kötelezvények bélyeg- és illetékmentesek.
 A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben
 (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.
 Nagyvárad, 1910 december hó. Tisztelettel
„A Polgári takarékos és segély-szövetkezet“ igazgatósága.

Legelegánsabb és
legmodernebb

fényképek

külföldi tanulmányok és
tapasztalatok alapján

Molnár Jenő

Lojanek utóda műtermében.

UJLAKY

István

cipész mester

Nagyvárad, Szent János-utca.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni a helyi és vidéki kereskedő urakat, hogy helyben alant jegyzett cikkekben ügynökségi irodát nyitottunk u. m.:

kézmű-, divat, játék és e szakmákhoz tartozó cikkekben elsőrendű gyári cégeket képviselünk, amiért is úgy a nagy-, mint a detail kereskedő urak szíves pártfogását kérjük.

Tisztelettel

Krammer L. és Társa
Nagy Sándor-utca 11. szám.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpátlás nélkül is készít **kitűnő** hirtű

Fogműtermében

Öz. Dr. Deákné
Nagyvárad, Kossuth u. 2.
(Fekete Sással szemben,

Ananas

Jamaika Rum

Gordon Staffod & Co.

londoni cégtől eredeti töltésben a legfinomabb és legnemesebb Jamaika rum teához.

Kizárólagos raktár:

Nagyvárad Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezeténél, Nagyvárad.

Szent János-utca 48.

60 lóra való kész szerszám,

valamint nyeregyszer és bórülés. Készíték finom kocsizó szerszámokat, bórond, ridikül és gépszíjat s minden e szakba vágó munkát. Szíves pártfogást kérek.

Merza Kálmán szijgyártó.
Szent János-utca 48.

„VITOL“

Kiváló szer köszvény, csusz, hasogatás, rheuma-szaggatás ellen.

Este a fájdalmas testrészt be-
dörzsölendő.

Kapható:

az „Arany Kereszt“
gyógyszertárban

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)
216

Telefon 632.

S i e s s ü n k!

Telefon 632.

mert még csak ujévig tart

a nagy kiárusítás

Rosenzweig Rózánál

v. cs. és kir. szab. mellfűző müterme, ahol, üzletáthelyezés miatt (Szalárdi-utca 9-re) a még raktárban levő óriási választékban orvosi szaktekintélyek által elis-

mert egyenes tartók, **reform miedervédők**

legmodernebb kivitelben beszerzési

áron alul lesznek kiárusítva.

Mellfűzők, Késmárksky-féle kötszerek,

haskötők, hasnadrágok, reform csipő és

hasszorítók.

Proba küldemény Képes árjegyzék **ingyen**
bárhova. és **bérmentve.**

Schmutzler János

chronométer, műórás és ékszerész

Nagyvárad, Rákóczi-ut Bazár-épület.

A nagyváradai laktanyák, valamint a városháza
toronyóráinak kezelője.

Ajánlja újonnan felszerelt dus raktárát

ugy **ékszer**, valamint mindenfajta

külföldi órákban.

Kérem a nagyérdemű közönséget, próbálja meg szükségleteit nálam beszerezni. Egy vásárlás mindenkit meggyőz áruim jó minőségéről és rendkívüli olcsóságáról.

Elismert szolid cég, Biharmegye elismert legjobb óra javító műhelye.

Nagy raktár tünélkül játszó

Eufon beszélő gépekből. Pathé lemezekből a legnagyobb választék.

Újonnan felszerelt nagy ékszer és óra raktár.

Újonnan felszerelt nagy ékszer és óra raktár.

Előzetes értesítés!

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt nagyközönséget, hogy az általános óhajnak engedve

csillárgyártásra

rendezkedtem be, amelynél tekintetbe véve a mai modern irányzatot, elsőrangu külföldi szakembert, BRUCK SÁNDOR urat nyertem meg művezetőnek. BRUCK ur a külföld legelső gyáraiban (Hamburg, Drezda, Frankfurt a. d. M., Berlin, Jena, Lipcse, Bécs, Budapest) működött és nálam már megkezdte működését.

Mint mindig mélyen tisztelt megbizóim teljes megelégedését tartva szemmel, mint a villamos szakmában, ugy ezen a téren is azon fogok iparkodni, hogy pontos és szolid gyártmányaimmal a m. t. megbizóim legnagyobb elismerését kiérdemeljem.

K é s z i t ő i p a r á g:

- I. osztály: Csillárok villamos és légszeszre
- II. „ Asztali lámpák. Menyezetlámpák
- III. „ Mindennemű fém- és dombornyomások
- IV. „ Bronzművészeti ujdonságok rajz és terv szerint
- V. „ Kapu- és ajtószegélyezések

S z e r e l é s i o s z t á l y:

- I. osztály: Villamos világítás
- II. „ Villamos motorok
- III. „ Légszesz- és acetilen-berendezések
- IV. „ Telefonok. Házi csengők
- V. „ Villámhárítók
- VI. „ Orvosi műszerek
- VII. „ Zseblámpák, kézilámpák
- VIII. „ Javitó-műhely
- IX. „ Galvanizálás minden színben
- X. „ Központi fűtések

A m. t. Nagyközönség további nb. pártfogásába ajánlom vállalatomat, vagyok

kiváló tisztelettel

STERN ADOLF Nagyvárad Bémer-tér 3.

Spitszer Béla

női- és gyermekruha áruháza

Rákóczi-ut 3. szám.

Telefon 1047. sz.

Előre haladt idény miatt igen olcsó árak.

Elegáns angol raglánok	20—100 kor.
Városi és uti bundák	30—200 kor.
Színházi kabátok	50—150 kor.
Plüsch kabátok	40—200 kor.
Gáz és csipke bluzok	14—100 kor.

Szörme áruk, ruha kelmék, ernyők leszállított áron. **Külön gyermekruha osztály.**

Elsőrendű angol és francia szalon.

Modern szabászat.

Menyasszonyi és alkalmi toilettek a legszebb kiállításban.

≡≡≡ Gyászruhák 12 óra alatt saját műtermemben készülnek. ≡≡≡

Olcsó szabot árak.

S O M I

Órajavitó

Ékszerjavító

Látszerjavító

m ű h e l y e

Szt. János-utca 4.

Szakszerű tiszta munka.

Olcsó árak.

Olcsó árak.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

könyv és hirlapkiadó vállalat

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCZA 5. SZ.

A legmodernebb betűkkel és diszitő anyagokkal u j o n n a n berendezve.

Mindennemü hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
≡ készítettnek. ≡

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

A „TISZÁNTUL”
politikai napilap kiadóhivatala.

Alapítottott :
1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett
a „Tiszántúl”-ban közöltetnek.

Alapítottott :
1894.

B e r d a c h J e n ő

fogtechnikai laboratoriuma

Bémer-tér 2. sz.

Műfogak kaucsukban 3 koronától feljebb, mindenféle arany munkák legmodernebb kivitelben, legolcsóbb árban készülnek.

Vidékiek 24 órán belül lesznek kielégítve.

Uj cipő és uri divat üzlet

Tisztelettel értesitem a n. é. vásárló közönséget, hogy Nagyváradon, a Bémer-téren Flegman-céggel szeben

cipő és uri divat

üzletet nyitottam.

Raktáron tartok minden kivitelben férfi, női és gyermekcipőket, továbbá kalap, sapka, fehérneműek nyakkendők, esernyők, harisnyák és mindennemű uri divat cikkeit.

Szives pártfogást kér

(Fekete) Schwarcz Jenő.

Uj cipő és uri divat üzlet!

Tisztelettel értesitem a nagyságos es főtisztelendő
papságot és a nagyérdemü közönséget, hogy

papi és polgári szabó üzletemet

megnagyobítottam és a legmodernebb szöve-
teket szereztem raktaramba.

Reverendák és cimádák a legszebb és legjobb
kivitelben.

**Becsés megrendelésüket és eddigi szives
pártfogásukat továbbra is kérve**

tisztelettel **Bumbera István**

papi és polgári szabó.

Nagyvárad, Bémer-tér.

 Színház mellett.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönsé-
get, hogy

optikai, fényképészeti és

órászaküzletemet

Rákóczi-ut, Belvárosi takarékpénztár

—❁❁❁— épületèbe helyeztem át. —❁❁❁—

(Tarsoly és Risztó cég üzlete mellé.)

További szives pártfogásukat kérve

tisztelettel

PETRY ÁRPÁD.